

Monumentnummer*: 520543

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 april 2002
Kadaster deel/nr	82913/59

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Roermond	Roermond	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Roermond	D			5590
Roermond	D			5591
Roermond	D			5589

*Omschrijving***

Inleiding

De penitentiare inrichting gebouwd naar een ontwerp van architect Allard Pierson in 1857-1863. Het gebouw bestaat uit een voorbouw aan de straatzijde waarvan de vormgeving is geïnspireerd op de Engelse Neogotiek. Haaks op de achtergevel van deze voorbouw een T-vormig cellenblok ontworpen in een traditionalistische bouwstijl.

Dit oudste gedeelte is tussen 1857 en 1863 in drie bouwfases tot stand gekomen. In 1863 is het gebouw als gevangenis in gebruik genomen.

Aansluitend aan de voorbouw (aan de linkerzijde) het huidig entreegebouw daterend uit 1914. De bouwstijl van dit entreegebouw is traditionalistisch met invloed Neorenaissance.

Omschrijving

Penitentiare inrichting bestaande uit een voorbouw met de oude hoofdtoegang met aan beide zijden een voormalige dienstwoning. Beide dienstwoningen zijn thans verbouwd tot kantoorruimten en de hoofdtoegang is verplaatst naar het entreegebouw geheel links.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het gebouw heeft een rechthoekige plattegrond. De voorbouw telt twee bouwlagen en wordt afgedekt met een schilddak. Het T-vormige cellenblok telt drie bouwlagen en heeft een zadeldak.

Het entreegebouw aan de linkerzijde telt twee bouwlagen en heeft een plat dak.

Het toegepaste bouw materiaal is baksteen met natuursteen. De gevels van de voorbouw zijn gepleisterd.

VOORBOUW MET KANTELEN. Symmetrische indeling voorgevel. Hardstenen plint. Eerste en tweede bouwlaag met rechthoekige houten vensters met bovenlichten voorzien van traliewerk. De voorgevel wordt in drieën gedeeld door twee verticale pilasterachtige geveldelen. Aan de onderzijde van de vensters een doorlopende horizontale band stucwerk. Aan de bovenzijde van de vensters een rechthoekige stucwerk omlijsting. Middendeel voorgevel uitlopend in een trapgevel met hierin een achthoekige nis in een hardstenen omlijsting. Dakrand in kantelenvorm. Aan de linker- en rechterzijde van de voorgevel een uitbouw in een bouwlaag met hierin een rechthoekige deur met getralied bovenlicht en een dakrand in kantelenvorm. Deuren met twee hardstenen treden. Zijgevels tellen drie venstertraveeën met zelfde type vensters als voorgevel. Enkele blinde vensters. Dakrand in kantelenvorm. Aan de achtergevel een lage aanbouw die de verbinding vormt met het T-vormige cellenblok.

INTERIEUR. Het voorgebouw is met name inwendig verbouwd waarbij onder andere beide dienstwoningen als kantoorruimten in gebruik zijn genomen. Gang met authentieke natuurstenen vloertegels. Trappenhuis met enkele segmentboogvormige bogen.

Authentieke houten trap met hoofdbaluster en ijzeren spijlen.

T-VORMIG CELLENBLOK ACHTER DE VOORBOUW. Het voorste deel van het cellenblok is gedeeltelijk opgehoogd. In dit bouwdeel segmentboogvormige vensters met traliewerk. In het langwerpige cellenblok rechthoekige stalen vensters met traliewerk.

In het middendeel van de rechterzijdegevel een deur naar de luchtplaats: rechthoekige houten deur in een segmentboogvormige hardstenen omlijsting met 14-ruits bovenlicht. Deur en bovenlicht met hardstenen dorpel. Boven de deur in de tweede en derde bouwlaag een klein segmentboogvormig venster.

Kopgevel cellenblok met hoge driedelige trappenhuisvensters met traliewerk. In de topgevel van de kopgevel een rond venster.

INTERIEUR. Structuur van het interieur is in tact. Van het interieur is onder meer het volgende van belang. Rode en grijze vloertegels. Op de begane grond en de beide galerijen cellenblokken. Galerijen met gietijzeren trappen en leuning.

Trappen rusten op ranke gietijzeren kolommen.

Zolders met authentieke kapconstructies en spanten.

ENTREEGEBOUW. Het huidig entreegebouw voor de penitentiaire inrichting werd gebouwd als Archiefgebouw in 1914. Rechthoekige houten vensters met natuurstenen dorpelstenen. Speklagen in natuursteen in de voorgevel.

Voorgevel met in de eerste bouwlaag twee vensters en een deur.

Rondboogvormige houten deur met aan de bovenzijde een schouderboogvormige hardstenen omlijsting. Hoge tweedelige achtruits bovenlichten in de eerste bouwlaag. Bovenlichten met natuurstenen middenstijl en aanzetstenen. Aan de bovenzijde van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bovenlichten segmentboogvormig vulstuk met hierin decoratief metselwerk. In de tweede bouwlaag drie vensters met tweedelige hoge bovenlichten met natuurstenen middenstijl. Bovenzijde bovenlichten tweede bouwlaag in een schouderboogvormige natuurstenen omlijsting met decoratief metselwerk in de vulstukken. Middendeel voorgevel uitlopend in een iets doorlopend segmentboogvormig geveldeel met hierin in natuursteen een opengeslagen wetboek, met het jaartal 1914. Dakrand met een hardstenen afdeklaag. Zij- en achtergevels ingebouwd.

Waardering

De penitentiaire inrichting bestaande uit een voorbouw, een cellenblok en een entreegebouw bezit cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een technische en typologische ontwikkeling binnen de architectuur van penitentiaire inrichtingen in het derde kwart van de 19de eeuw. Het gebouw is een vroeg voorbeeld van het cellulaire stelsel in penitentiaire inrichtingen in Nederland. Architectuurhistorische waarden ontleent het gebouw aan het bijzondere belang van het object voor de geschiedenis van de gevangenisbouw; voor het oeuvre van architect Pierson; wegens de architectonische kwaliteiten van het ontwerp, de bijzondere ornamentiek en de samenhang tussen ex- en interieur.

Ensemblewaarde ontleent het gebouw aan de situering in dit deel van Roermond en daarmee van belang voor het aanzien van de stad.

Het gebouw is van algemeen belang wegens de architectonische gaafheid van ex- en interieur en de architectuurhistorische, typologische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Gerechtsgebouw(E)

Functie

Gevangenis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument